

І. Ю. Буковськастарший викладач кафедри іноземних мов
Харківського національного університету радіоелектроніки**І. Б. П'ятикоп**старший викладач кафедри іноземних мов
Харківського національного університету радіоелектроніки

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ІНДИВІДУАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНОЇ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ТЕХНІЧНОГО ЗАКЛАДУ

Ефективний розвиток іншомовного потенціалу майбутнього фахівця є сьогодні однією з найактуальніших проблем, оскільки прагнення сучасного цивілізованого світу дійти до певного єдиного знаменника, який дає змогу вести продуктивний діалог культур. Процес професійної освіти так само, як і процес навчання іноземної мови, змінюється у зв'язку з інтенсивним включенням нових освітніх та інформаційних технологій. Якісно змінюються принципи та методи навчання. Необхідний рівень володіння іноземною мовою дає змогу відповідати світовим стандартам, покращувати якість підготовки майбутніх фахівців. Провідним принципом сучасних перетворень є орієнтація на індивідуалізацію. Врахування принципу індивідуалізації дуже важливе для процесу навчання іноземної мови в технічному закладі. Проведено та опрацьовано роботи як вітчизняних, так і зарубіжних науковців та описано проблеми індивідуально-орієнтованої іншомовної підготовки студентів. Доведено, що провідним принципом сучасних перетворень є орієнтація на індивідуалізацію. В індивідуалізації навчальної діяльності головне – цілеспрямоване її формування. Професійна компетентність і знання іноземної мови сьогодні виступають як важливі чинники підготовки молодих фахівців технічних закладів. Тому великого значення набуває реалізація принципів контекстного, індивідуально-орієнтованого навчання іноземних мов. Розроблено модель індивідуалізованої іншомовної підготовки студентів, головними цілями навчання є розвиток індивідуальних пізнавальних здібностей кожного студента, максимальне виявлення, використання індивідуального досвіду кожного, допомога особистості в самопізнанні, самовизначенні та самореалізації. Розроблено критерії індивідуально-орієнтованої іншомовної підготовки студентів технічного закладу: засвоєння студентами значної кількості матеріалу у стислий термін; мовна компетентність; захопленість, яку виявляють студенти у оволодінні іноземною мовою; розвиток культури оволодіння професійно-орієнтованою англійською мовою; активне використання нового для глибшого засвоєння пройденого. Моделювання педагогічного процесу у світлі індивідуально-орієнтованого підходу дозволяє виділити основні педагогічні умови та їх можливості. Як основні умови реалізації індивідуалізованої іншомовної підготовки студентів виявлено два компоненти: зміст підготовки студентів до засвоєння професійно-орієнтованої англійської мови та процес її організації.

Ключові слова: принципи та методи навчання, іноземна мова, технічні заклади вищої освіти, модель індивідуалізованої іншомовної підготовки студентів, педагогічні умови та їх можливості.

Актуальність дослідження. В умовах усвідомлення необхідності переходу на шлях сталого розвитку цивілізації, сформованого імперативу «виживання» людства, перебудови економіки країни, технологічного розвитку, надання пріоритету науково та інтелектуально-містких технологій фахівці, які закінчили технічні заклади вищої освіти, стають ключовими фігурами в соціально-економічній сфері суспільства. Сьогодні потрібні всебічно розвинені люди з навичками міжперсональної роботи, які не потребують постійного керівництва, здатні діяти в умовах невизначеності, вести самостійну роботу, вести самостійний пошук шляхів розв'язання складних проблем. Тому важливе значення у формуванні змісту технічної освіти має не тільки її фундаменталізація

та професіоналізація, а й насамперед її гуманітаризація.

Процес професійної освіти так само, як і процес навчання іноземної мови, змінюється у зв'язку з інтенсивним включенням нових освітніх, інформаційних технологій. Якісно змінюються в цьому зв'язку принципи та методи навчання. Специфіка іншомовної підготовки студентів технічного закладу полягає в активному переході на нові сучасні технології. Сьогодні в системі технічної освіти спостерігається перегляд цілей, змісту навчання іноземних мов, забезпечується вирішення питань підвищення мотивації вивчення іноземних мов, зміцнення матеріально-технічної бази та кадрового забезпечення, залучення в технічні заклади фахівців усіх профілів, які добре володі-

ють іноземною мовою, розробки багаторівневої особистісно-орієнтованої іншомовної підготовки студентів, формування багаторівневої іншомовної підготовки студентів, формування у ЗВО активного інформаційно-навчального мовного середовища тощо. Необхідний рівень володіння іноземною мовою дає змогу відповідати світовим стандартам, покращувати якість підготовки майбутніх фахівців.

Сучасна освіта стає дедалі більш відкритою для міжнародної співпраці. Під впливом великих політико-економічних змін, що відбуваються у світі, сучасна освіта набуває дедалі більш загально-світового характеру. На рівні університетів реалізуються багатосторонні міждержавні зв'язки, великі цільові та комплексні міжнародні освітні проекти та програми. У вищій школі йде процес інтернаціоналізації.

Однак на практиці видно, що система навчання іноземних мов в закладах вищої освіти України виявляється не готовою до нових завдань, що постали перед нею. Незважаючи на прогресивні тенденції та вимоги часу, у технічних закладах найчастіше переважає підхід, що розглядає навчання як строго регламентований процес, де установка на планований, фіксований результат, орієнтація на засвоєння заданих зразків має першорядне значення. Важливого значення набуває розвиток умінь самостійно здобувати знання і застосовувати їх на практиці. А це можливо тільки за умови зміни пріоритетів в освіті – із засвоєння готових знань під час навчальних занять на самостійну пізнавальну діяльність кожного студента з урахуванням його індивідуальних особливостей та можливостей.

Провідним принципом сучасних перетворень є орієнтація на індивідуалізацію. У традиційній системі вищої освіти, орієнтованій на стандартизацію та уніфікацію навчального процесу, фактор індивідуальності враховується недостатньо. Подібна організація навчального процесу перешкоджає особистісному зростанню студента, формуванню в нього самостійності, ініціативи, активізації творчості. Врахування принципу індивідуалізації дуже важливе для процесу навчання іноземної мови в технічному закладі. В іншому випадку ланцюжком витягуються різні негативні явища в навчальній роботі: слабка мотивація, навчання вище або нижче своїх можливостей, пасивність студентів.

Таким чином, сьогоднішній день актуалізує необхідність удосконалення іншомовного навчання в технічному закладі, пошук нових форм і методів навчання, спрямованих на індивідуалізацію, що у свою чергу, означає побудову навчального процесу, адекватного індивідуальним особливостям і можливостям, здібностям, схильностям і мотивам студентів

Аналіз останніх досліджень. Практичне оволодіння іноземною мовою становить лише один

бік професійно-орієнтованого навчання предмету. На думку А. В. Беляєвої, іноземна мова може стати не тільки об'єктом засвоєння, а й засобом розвитку професійних умінь. Це передбачає розширення поняття професійно орієнтованості навчання іноземної мови, яке включає ще один компонент – це професійно-орієнтовану спрямованість змісту навчального матеріалу [1; с.37].

Теоретичну основу дослідження становлять: ідеї індивідуалізації та диференціації навчання (Л.М. Шевчук, О. Шпарик, Н.П. Дічек, Л.А. Липова, Г. Васильківська, О.С.Повідайчик, О. Ркман-та ін.); особистісно-діяльнісний підхід (С.М.Безбородих, Н.В.Верченко, В.Лісовий, О.І.Пометун, В.А.Балакірева та ін.); теорії оптимізації та активізації навчання (Ю.К. Бабанський, П.Г. Копосов, О.І. Міхєенко, І.М.Олійник, О.Ф. Яцина, Т.І. Шамова та ін.); ідеї професійно-педагогічної та дидактичної технології навчання (О.А. Дубасенюк, Г.М. Романова, Д.В. Чернілевський, М.О. Носко, Г. Васянович, В.П. Беспалько, Г.К. Селевко та ін.).

Аналіз сучасного освітнього процесу у вищій технічній школі дає змогу виявити низку суперечностей, які актуалізують необхідність дослідження проблеми індивідуально-орієнтованої іншомовної підготовки студентів

Мета статті. Пошук шляхів розв'язання цих протиріч склав проблему дослідження: «Педагогічні умови індивідуально-орієнтованої іншомовної підготовки студентів технічного закладу вищої освіти».

Виклад основного матеріалу. Мета вищої освіти, технічної зокрема, полягає не тільки і не стільки в підготовці грамотного фахівця, не в професійному «озброєнні» молоді людини, а в орієнтації освіти на внутрішнє особистісне зростання, на розкриття творчої індивідуальності майбутнього фахівця. Однак певні труднощі, пов'язані зі становленням творчої індивідуальності студента, пов'язані з цілою низкою проблем. Та й самі студенти, які навчаються в технічних ЗВО, у більшості випадків не вважають, що творчість, індивідуальний саморозвиток мають велике значення. Але подібні твердження глибоко помилкові. Викладач має завжди пам'ятати, що кожен студент – це унікальна, не схожа на інших індивідуальність, що володіє рідними поглядами та інтересами. Потрібно враховувати, що рівень знань студентів різний. Особливо це стосується знань у галузі іноземної мови.

Для реалізації особистісно-професійного розвитку студентів у вищих закладах необхідно ґрунтуватися насамперед на принципах індивідуального підходу. Мета індивідуалізації процесу навчання у вищій школі – забезпечення кожному студенту умов для максимального розвитку його здібностей, нахилів, задоволення пізнавальних

потреб та інтересів [2, с.440]. Основний ресурс для цього – засвоєння студентами базового змісту освіти, але в індивідуально-неповторний спосіб. Необхідне створення такого навчально-виховного середовища, у якому всі студенти могли б розвивати свої можливості, схильності, творчий потенціал, реалізовувати свій потенціал, реалізовувати свої інтереси.

В основі теорії індивідуалізації навчальної роботи покладено ідеї розвивального та виховного навчання. Ці підходи дають змогу зробити для теорії індивідуалізації процесу навчання такі висновки: навчання стосовно кожного окремого студента може бути таким, що розвиває, лише у тому разі, якщо воно буде пристосоване до рівня розвитку даного учня, що можливо за допомогою індивідуалізації навчальної роботи; необхідність виходити з досягнутого рівня тягне за собою вимогу виявлення цього рівня; індивідуалізація процесу навчання необхідна не тільки як вихідний момент для розвитку, але ця необхідність зберігається протягом усього періоду навчання; розвиток розумових здібностей передбачає спеціальні засоби – розвивальні завдання; неможливо включати студентів у роботу на основі однакових завдань, їм необхідно давати завдання, що відповідають рівню їхніх здібностей і потенційних можливостей.

В індивідуалізації навчальної діяльності головне – цілеспрямоване її формування. Таке цілеспрямоване формування навчальної діяльності забезпечує навчання, що справді розвиває. Процес вивчення професійно-орієнтованої англійської мови студентами технічних закладів передбачає цілеспрямоване виконання видів діяльності, що постійно ускладнюються, які мають розглядатися як етапи процесу навчання студентів англійської мови [3, с.319].

Для того, щоб навчання виявило свій розвивальний ефект, необхідно дотримуватися однієї універсальної умови – суб'єкт має бути включений в активну діяльність і спілкування. Ефективність навчання, головним чином, залежить від якості активності студента в процесі набуття знань, умінь, навичок. Правильно організована навчальна діяльність призводить до виникнення справді навчальних мотивів, потреби в самостійному оволодінні знаннями, до формування пізнавальних інтересів.

Індивідуалізація навчальної діяльності заснована на єдності колективного та індивідуального. За правильної організації навчання індивідуальна робота, робота по підгрупах, загально-груповою робота органічно взаємопов'язані, проникають одна в одну. Досвід членів групи у спільній діяльності інтегрується, створюючи певний загальний творчий потенціал, що перевищує можливості кожного окремо взятого члена групи. При цьому

успіх колективної роботи всіх обумовлений індивідуальною роботою кожного та складається з неї.

Аналіз традиційної іншомовної підготовки в технічних університетах показує, що практично не реалізуються колективні, групові форми навчання; переважає спрямованість навчального процесу на підвищення рівня навченості студентів, а не на їхній розвиток; переважає орієнтація на заучування, на оволодіння іноземною мовою як мовним кодом, а не на активізацію м внутрішніх можливостей студентів. не на підвищення загальнокультурного, професійного рівнів засобами предмета; застосування поточкових технологій навчання не враховує індивідуальну своєрідність кожного студента. В навчальному процесі практично не використовується ігрове, проблемне навчання. Але ж застосування цих технологій виступає як потужний засіб спонукання, стимулювання учнів до навчання, сприяє творчому оволодінню знаннями, уміннями та навичками, розвиває самостійну діяльність студентів, стимулює вивільнення внутрішнього потенціалу, прихованих індивідуальних особливостей і можливостей особистості, допомагає об'єднати мовну та професійну спрямованість процесу навчання іноземної мови.

Професійна компетентність і знання іноземної мови сьогодні виступають як важливі чинники підготовки молодих фахівців технічних закладів. Тому великого значення набуває реалізація принципів контекстного, індивідуально-орієнтованого навчання іноземних мов, які дають змогу подолати численні негативні явища в навчальній роботі, пов'язані зі слабкою мотивацією навчанням нижче або вище своїх можливостей, пасивністю студентів, відсутністю розуміння значущості іноземної мови для майбутньої професійної діяльності [4, с.50]. Індивідуально-орієнтована іншомовна підготовка студентів являє собою сукупність зв'язків і відносин, що включає цілі навчання іноземної мови, зміст навчання, навчальну діяльність викладача, навчальну роботу студентів, засоби, форми і методи навчання, а також умови їх успішної реалізації

Як найважливіший методологічний принцип побудови індивідуально-орієнтованої іншомовної підготовки студентів виділяють особистісно-діяльнісний підхід, що розглядає особистість як суб'єкт діяльності, яка, формуючись у діяльності та спілкуванні з іншими людьми, визначає характер цієї діяльності та спілкування.

Розроблення проблеми пошуку педагогічних умов індивідуально орієнтованої іншомовної підготовки студентів технічного закладу передбачає модифікацію традиційних, введення нових нестандартних форм навчання і вибір відповідних їм методів навчальної роботи. С педагогічної точки зору, розв'язання цієї проблеми можливе в умовах переходу з екстенсивних на активні,

розвивальні, інтенсивні форми, методи, технології навчання студентів. На думку деяких авторів. якщо включити поняття інтенсифікації в контекст активізації навчальної діяльності, то цей останній момент видається таким, що відкриває найбільші перспективи. Успішна інтенсифікація навчально-пізнавальної діяльності потребує, перш за все, удосконалення методів управління навчально-пізнавальним процесом, яке, у свою чергу, передбачає удосконалення змісту навчального матеріалу, удосконалення методів навчання та удосконалення організації навчально-пізнавальної діяльності студентів [8, с.149]. Практика використання активних методів навчання на заняттях розкриває можливість відтворення предметного та соціального змісту майбутньої професійної діяльності тих, хто навчається у ЗВО. Особливий інтерес становлять активні організаційні форми (парні, групові, колективні). Визначимо їх як провідні, при цьому, займаючи домінуюче становище, зазначені форми поєднуються з індивідуальними. Пріоритетність активних форм роботи для досягнення цілей зумовлена тим, що колективна та групова форми є умовою індивідуалізації процесу навчання, переведення студентів у позицію суб'єкта навчальної діяльності, забезпечення рівноправності позицій усіх учасників навчального процесу, діалогового навчання.

Важливим для нашого дослідження є ідея навчання, що йде попереду розвитку й орієнтованого на розвиток особистості як на основну мету. Згідно з цією гіпотезою, знання є не кінцевою метою навчання, а засобом розвитку студентів. Виходячи з цього, вивчення професійно-орієнтованої англійської мови є не тільки метою, але насамперед потужним засобом розвитку творчої індивідуальності майбутнього фахівця. У технології особистісно-орієнтованого розвивального навчання, покладеної в основу розробленої нами моделі індивідуалізованої іншомовної підготовки студентів, головними цілями навчання є розвиток індивідуальних пізнавальних здібностей кожного студента, максимальне виявлення, використання індивідуального досвіду кожного, допомога особистості в самопізнанні, самовизначенні, самовизначенні та самореалізації [6, с. 306]. При цьому «вектор розвитку» будується від студента до визначення індивідуальних педагогічних впливів, що сприяють його розвитку. Хотілося б підкреслити, що технології активно-інтенсивного, розвивального навчання практично не може бути відокремлено між собою, штучно розмежовано. Навпаки, вони найтіснішим чином взаємопов'язані та взаємозалежні. При цьому врахування індивідуальних особливостей студентів, можливість вибору, що передбачає «відкритість навчання», контекст культури, контекст професійного майбутнього наповнює навчально-пізнавальну діяль-

ність студентів у процесі іншомовної підготовки особистісним смислом, визначає рівень їхньої активності, міру включення в процеси пізнання і перетворення дійсності, сприяє розвитку сприяє розвитку індивідуальності майбутнього фахівця.

Узагальнюючи сказане, ми пропонуємо модель індивідуально-орієнтованої іншомовної підготовки студентів технічного закладу.

Поняття «модель навчання» розглядається тут як позначення схеми або плану дій педагога при здійсненні навчального процесу, її основу становить перетворювальна діяльність студентів, яку організовує та вибудовує викладач. Відображені в моделі методи навчання, що лежать в основі нестандартних, активних форм занять, способів реалізації індивідуального підходу в процесі навчання студентів, надають заняттям англійської мови творчий, розвивальний характер, допомагають подолати відчуження студентів від пізнавальної праці, будять мотивацію студентів до навчання, надають можливості для свободи прояву своєї індивідуальності, творчості. При цьому провідним засобом індивідуально-орієнтованої іншомовної підготовки студентів є індивідуально-варіативні та диференційовані завдання. Варіативне навчання передбачає надання студентам можливості обирати завдання або проекти, які вони хочуть виконати в рамках навчального матеріалу. Це дозволяє зосередитися на своїх інтересах та потребах, реалізовувати свої навички та розвивати творчий потенціал. Диференційовані завдання передбачають індивідуальну роботу з усіма категоріями студентів, конкретну допомогу кожному для максимального розвитку його розумових здібностей, дають змогу одночасно працювати зі студентами різного рівня готовності до навчальної діяльності.

Під час розроблення змісту індивідуально-орієнтованої іншомовної підготовки студентів технічного університету, реалізовано основні дидактичні вимоги, принципи, що висувуються до висувуються до індивідуалізованого навчання: врахування індивідуальних особливостей і можливостей тих, хто навчається, науковість, доступність, систематичність, послідовність навчання, зв'язок теоретичного навчання з практичною діяльністю, свідомість, самостійність і активізація діяльності того, хто навчається, міцність, розвиток мислення студентів.

Моделювання педагогічного процесу у світлі індивідуально-орієнтованого підходу дозволяє виділити основні педагогічні умови та їх можливості для підвищення особистої та професійної значимості вивчення іноземних мов студентами. Як основні умови реалізації індивідуалізованої іншомовної підготовки студентів виявлено два компоненти: зміст підготовки студентів до засвоєння професійно-орієнтованої англійської мови та процес її організації [5].

Модель індивідуально-орієнтованої іншомовної підготовки студентів технічного закладу

Змістовий компонент; зміст підготовки, що розглядається як засіб особистісного, професійного розвитку майбутнього фахівця, передбачає гармонійне поєднання теоретичного та практичного аспектів, використання міжпредметних зв'язків, створення множинних проблематизацій, що активізують студентів; у зміст іншомовної підготовки має закладатися професійно значуща інформація; на заняттях іноземної мови необхідно реалізовувати найбагатший потенціал культури, тобто здійснювати «діалог культур»; в процесі викладання професійно-орієнтованої англійської мови мають використовуватися широкі можливості «відкритого» навчання.

Організаційний компонент: впровадження інноваційних форм та методів навчання; здійснення «навчального спілкування», а також контролю та перевірки знань студентів як найважливішої вимоги організації процесу

Визначено такі критерії: засвоєння студентами значної кількості матеріалу у стислий термін; захопленість, яку виявляють студенти у оволодінні іноземною мовою; мовна компетентність; розвиток культури оволодіння професійно-орієнтованою англійською мовою; активне використання нового для глибокого засвоєння пройденого.

Для виявлення рівнів сформованості у студентів цих критеріїв потрібно провести три етапи. На першому етапі, визначимо рівні сформованості таких критеріїв, як мовна компетентність, то

є виявлення знань лексики за спеціальністю, вміння перекладати текст за фахом спеціальності, уміння зрозуміти полегшений текст за короткий час; засвоєння певної кількості матеріалу у стислий термін [7, с.76]. Використано методи тестування, хронометражу, аналізу продуктів діяльності студентів. На другому етапі, виявляються рівні сформованості наступних критеріїв: прояви захопленості студентів при оволодінні англійською мовою; розвитку культури оволодіння іноземним мовою; активного використання нового для більш глибокого засвоєння пройденого матеріалу. На третьому етапі виявлено причини невідповідності. Для цього студентам надано завдання назвати основні причини, які викликали у них найбільші труднощі при оволодінні англійською мовою та докладно їх описати. Використані методи, прийоми та засоби дійсно призвели до розширення потребностно-мотиваційної сфери вивчення іноземної мови, збільшення знань, умінь і навичок з предмета, що опановується студентами.

Висновки і пропозиції. Кінцева мета індивідуалізації та підготовка студентів – стимул до творчих індивідуальностей майбутнього фахівця. Професіоналізація вищої технічної освіти спрямована на підготовку нового виду фахівця, який здійснює цілісну науково-технічну діяльність, Різноманітне глобальне мислення, енциклопедичні знання, аристократія духу, здатного творити

на всіх етапах життєвого циклу. А іноземна мова розглядається як важливий шлях для цього.

Індивідуально-орієнтована підготовка студентів технічного університету являє собою набір зв'язків та взаємовідносин, які стосуються цілей викладання іноземної мови, змісту педагогічної діяльності викладача, роботи студента, засобів, форм та методів навчання, а також умови для їх успішного здійснення. Пропонована нами модель індивідуально-орієнтованої іншомовної підготовки студентів будується на основі технології активізації та інтенсифікації діяльності студентів. Вивчення індивідуально-орієнтованого підходу дозволяє спроектувати програму індивідуалізованого навчання студентів професійно-орієнтованій англійській мові, що об'єднує освітні, виховні та розвиваючі цілі навчального процесу в єдиний функціональний процес навчання. Розроблено критерії індивідуально-орієнтованої іншомовної підготовки студентів технічного закладу: засвоєння студентами значної кількості матеріалу у стислий термін; мовна компетентність; захопленість, яку виявляють студенти у оволодінні іноземною мовою; розвиток культури оволодіння професійно-орієнтованою англійською мовою; активне використання нового для глибшого засвоєння пройденого.

Сукупність дидактичних засобів, педагогічних умов та технологій індивідуально-орієнтованої підготовки студентів сприяє ефективному засвоєнню ними професійно орієнтованої англійської мови. Як основні педагогічні умови реалізації індивідуально-орієнтованої іншомовної підготовки студентів виділено два компоненти: зміст підготовки студентів до засвоєння професійно-орієнтованої англійської мови та процес її організації. Індивідуалізація процесу навчання студентів професійно-орієнтованій англійській мові на основі розробленої моделі з використанням виявлених дидактичних засобів та педагогічних умов удосконалення навчального процесу здійснено. Показано підвищення рівня навченості, мотивації до вивчення англійської мови.

Проведене дослідження не вирішує всіх проблем, пов'язаних із індивідуалізацією процесу навчання під час іншомовної підготовки студентів технічного закладу, зокрема, вимагає подаль-

шої розробки аспектів індивідуалізації самостійної, позааудиторної роботи студентів в процесі вивчення іноземних мов.

Список використаної літератури:

1. Беляєва А. В. Англійська мова за професійним спрямуванням: зміст та цілі дисципліни. *Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія: Філологічна*. 2015. Вип.52 С. 36-38. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoaf_2015_52_14
2. Заболоцька С. Модель-програма особистісно-професійного саморозвитку майбутнього педагога. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2016. Вип. 16. С. 438–44
3. Коваль Л.М. Формування у студентів немовних вищих навчальних закладів англійської професійно орієнтованої мовної компетенції. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2016. Вип. 20.4. С. 318–321
4. Кравець А.М., Приймак А.М. Професійна компетентність учителя іноземної мови нової української школи. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського*. Серія: Педагогіка і психологія, 73,2023. С.59-63. <https://doi.org/10.31652/2415-7872-2023-73-59-63>
5. Моделювання педагогічного процесу та психологічного супроводу підготовки фахівців ризиконебезпечних та інших професій : монографія; за ред. М. С. Ковалю, А. В. Литвина. Львів : ЛДУБЖД, 2023. 396 с
6. Ніколенко Л.Т. Розвивальні технології – умова розвитку особистості учня. *Наукова спадщина Григорія Костюка і сучасні проблеми особистісно орієнтованої освіти*: Зб. матер. Всеукр. науково-метод. інтернетконфер. уклад. О.Е.Жосан. Кропивницький: Ексклюзив-систем, 2016. С. 304 – 310.
7. Скибун Н. Професійна мовленнєва компетентність як наукове поняття. *Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology*. Budapest. 2015. Part III (37). Issue: 75. P. 76– 79
8. Тюріна В.О.Інтенсифікація навчання як фактор підвищення якості професійної підготовки курсантів у ВНЗ МВС УКРАЇНИ *Психологічні та педагогічні проблеми професійної освіти та патріотичного виховання персоналу системи МВС України*. Харків, 2016 149-153

Bukovska I., Pyatikop I. Pedagogical conditions of individually oriented foreign language training of students of a technical institution

The effective development of the foreign language potential of a future specialist is one of the most pressing issues today, as the modern civilized world strives to reach a common denominator that allows for a productive dialogue of cultures. The process of vocational education as well as the process of learning a foreign language, is changing due to the intensive use of new educational and information technologies. The principles and methods of teaching are changing qualitatively. The required level of foreign language proficiency allows us to meet international standards and improve the quality of training of future professionals. The leading principle of

modern transformations is the focus on individualisation. Taking into account the principle of individualisation is very important for the process of teaching a foreign language in a technical institution. It is studied and processed the works of both domestic and foreign scholars and it is described the problems of individualised foreign language training of students. It is proved that the leading principle of modern transformations is the focus on individualisation. The main thing in the individualisation of learning activities is its purposeful formation. Today, professional competence and knowledge of a foreign language are important factors in the training of young specialists in technical institutions. Therefore, it is of great importance to implement the principles of contextual, individualised foreign language teaching, It is developed a model of individualised foreign language training of students, the main goals of which are the development of individual cognitive abilities of each student, maximum identification and use of individual experience of each student, assistance to the individual in self-knowledge, self-determination and self-realisation.. The criteria for individualised foreign language training of technical school students are developed: students' mastering a significant amount of material in a short time; language competence; students' enthusiasm for mastering a foreign language; development of a culture of mastering professionally oriented English; active use of new material for deeper learning. Modelling the pedagogical process in the light of an individualised approach allows us to identify the main pedagogical conditions and their possibilities. It is identified two components as the main conditions for the implementation of individualised foreign language training of students: the content of students' preparation for learning professionally oriented English and the process of its organisation.

Key words: principles and methods of teaching, foreign language, technical higher education institutions, model of individualised foreign language training of students, pedagogical conditions and their possibilities.